

ПРАВНИ АСПЕКТИ НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА СЧЕТОВОДНИТЕ ОТЧЕТИ НА ЕВРОПЕЙСКОТО ДРУЖЕСТВО

Александър Андреев¹

1. Правната уредба на Европейското дружество (ЕД), беше въведена с приетия на 08 октомври 2001 година Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета относно Устава на европейското дружество² и Директива 2001/86/ЕО на Съвета от 8.10.2001г. за допълнение на устава на европейското дружество по отношение на участието на заетите лица³.

Сред основните цели, които европейският законодател възлага на новосъздадената правно-организационна форма са: удовлетворяване изискванията на динамично развиващите се икономически процеси в общността, създаването на транснационална дружествена форма, която да насърчи реструктурирането на европейските предприятия, осъществяващи дейността си на вътрешния европейски пазар, осигуряване на възможността за преместването на седалището в рамките на Общността, без това да води до ликвидация на дружеството, облекчаване на управлението на предприятия подчинени на различни национални законодателства и насърчаване на конкурентоспособността на предприятията на международните пазари⁴, осигуряването на устойчив икономически растеж, съпътстван от съответстващо на него социално развитие⁵.

¹ Гл. ас. Александър Андреев е доктор по право и член на департамент Право на Нов български университет.

² Регламент 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 относно Устава на европейското дружество(SE).(ОВ L 294 10.11.2001г.), в сила от 8 октомври 2004 година.

³ Директива 2001/86/ЕО на Съвета от 8.10.2001г. за допълнение на устава на ЕД по отношение на участието на заетите лица. (ОВ L 294, 10.11.2001 г).

⁴ **Предпоставки 1,2,4,6,7,14 и 21** на Регламент 2157/2001.

⁵ В тази връзка виж Единния акт от 1986 г., Хартата за основните социални права от 1989 г., Хартата на основните права на ЕС, приета в Ница през декември 2000 година, Директива 94/45/ЕО на Съвета от 22 септември 1994 година за създаване на Европейски работнически съвет или на процедура за информиране и консултации с работниците и служителите в предприятия с общностно измерение и групи предприятия с общностно измерение.

Новаторството на уредбата на ЕД се състои в: намаляването на управленските разходи на транснационалните предприятия; опростяване на транснационалните сливания и възможността за преместване на седалището на дружеството от една държава-членка в друга, без това да води до прекратяване на ЮЛ; подчиняване дейността на дружеството на по-благоприятното национално право, чрез преместването на седалището.

При уреждането на въпросите свързани с учредяването и дейността на ЕД, европейският законодател в значително степен се ползва от характерния за международното частно право подход на отправяне към националното законодателство на държавата-членка по неговото седалище или към правото на държавите-членки където е седалището на ЮЛ, участващи в неговото учредяване. Този подход се допълва и от широко предоставената автономия на държавите-членки при уредбата на отделни въпроси, свързани с дейността на европейското дружество.

От така възприетия подход не прави изключение и уредбата на въпросите свързани с изготвянето, приемането, проверката и публикуването на годишните финансови и консолидираните отчети на ЕД.

Настоящата статия има за цел да очертае единствено правни, но не и икономическите, аспекти относно приемането, проверката и публикуването на годишните финансови и консолидирани отчети на ЕД и тяхната обвързаност с националното законодателство на държавата членка на Европейския съюз по седалището и управлението на дружеството.

2. Годишни и консолидирани финансови отчети на европейското дружество.

Дял IV на Регламент 2157/2001 е посветен на годишните и консолидираните счетоводни отчети на европейското дружество⁶.

⁶ Регламент 2157/2001 на Съвета от 08 октомври 2001 година относно Устава на европейското дружество използва термина „счетоводни отчети“, за разлика от Законът за счетоводството (Обн. ДВ. бр.98 от 16 ноември 2001г. и последващи изменения) и Законът за корпоративното подоходно облагане (Обн. ДВ. бр.105 от 22 декември 2006 г. и последващи изменения), които си служат с термина „финансови отчети“. Двата термина, а именно: счетоводни отчети и финансови отчети, се използват съответно от европейския и националния законодател в един и същи смисъл, поради което, за целите на настоящето изложение сме възприели използваната терминология в Закона за счетоводството.

По силата на чл. 61 от Регламента, съставянето и публикуването на годишния финансов отчет и на консолидирания финансов отчет на ЕД, включително и на съпътстващите ги годишен отчет за дейността и одита, се уреждат от разпоредбите на правото на държавата-членка по неговото седалище, приложими към акционерните дружества.

В допълнение чл. 62 на Регламент 2157/2001 определя специфичните правила относно ЕД, осъществяващо кредитна или финансова дейност, или застрахователна дейност. По силата на параграф 1 на цитирания член по отношение на финансовите и консолидирания отчети на ЕД, кредитна или финансова институция, се прилагат правилата, предвидени в националното право на държавата-членка, в която е седалището му, приети в изпълнение на Директива 2000/12/ЕО⁷ на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно достъпа и упражняването на дейност на кредитни институции. Същите намират приложение и по отношение на съпътстващите ги отчети за дейността и одита, както и по отношение на тяхното огласяване.

Сходна е уредбата на ЕД, осъществяващо застрахователна дейност. По отношение на финансовите отчети (годишни и консолидирани) на тези дружества приложение ще намерят правилата, предвидени в националното право на държавата-членка, в която е седалището му, приети в изпълнение на Директива 91/674/ЕИО⁸ на Съвета от 19 декември 1991 г.

По отношение на ЕД със седалище в Република България, приложение ще намери съответно уредбата, съдържаща се в Закона за счетоводството.

Законът за счетоводството разграничава три вида финансови отчети: годишен финансов отчет, консолидиран финансов отчет и междинен финансов отчет. Финансовите отчети на дружеството се изготвят в хиляди левове. По отношение на ЕД приложение ще намери параграф 2 на чл. 67 на Регламент 2157/2001⁹.

⁷ Публикувана в ОВ L 126, от 26.5.2000 г., стр. 1.

⁸ Публикувана в ОВ L 374, 31.12.1991 г., стр. 7.

⁹ Член 67 на Регламент 2157/2001 гласи: „Ако и доколкото третият етап на ИМС не се прилага за държавата-членка, в която е седалището на SE според устройствения му акт, SE може, въпреки това

Съгласно чл.24 от ЗСч органите на управление на дружеството отговарят за своевременното изготвяне, съдържанието и публикуването на финансовите отчети и годишните доклади за дейността към тях.

Задължение на всяко дружеството е в срок до 31 март на следващата година да състави годишен финансов отчет за съответния отчетния период.

Консолидирани финансови отчети към 31 декември на отчетния период се съставят само от търговски дружества, които са „предприятия майки” по смисъла на чл. 37, ал.2 от ЗСч¹⁰. По отношение на ЕД уредбата относно консолидираните финансови отчети ще намери приложение в хипотезата на европейско холдингово или дъщерно дружество.

Междинни финансови отчети, обхващащи период, по-кратък от една календарна година, се съставят, когато това се изисква от нормативен акт или е предвидено в решение на органа на управление.

обстоятелство, да изготви и публикува своя годишен счетоводен отчет, а когато е подходящо, и консолидирани счетоводни отчети, в евро. Държавата-членка може да изисква годишният счетоводен отчет, а когато е подходящо, и консолидирани счетоводни отчети на SE да бъдат изготвяни и публикувани в националната валута, при същите условия като тези, уредени за акционерните дружества, регулирани от правото на тази държава-членка. Това не засяга допълнителната възможност SE да публикува годишния си счетоводен отчет, а когато е подходящо, и консолидирани счетоводни отчети в евро, в съответствие с Директива 90/604/ЕИО на Съвета от 8 ноември 1990 г., която изменя Директива 78/60/ЕИО за годишните счетоводни отчети и Директива 83/349/ЕИО за консолидираните счетоводни отчети във връзка с изключенията за малките и средните предприятия и публикуването на отчетите в еко”.

¹⁰ Съгласно чл. 37, ал.2 от ЗСч: „Предприятие (предприятие майка) съставя консолидиран финансов отчет, когато: 1. контролира повече от половината от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие (контролирано предприятие), включително по силата на договорно взаимоотношение, при условие че е акционер или съдружник в това предприятие; 2. притежава правото да назначава или освобождава повече от половината от членовете на управителния и/или надзорния орган на друго предприятие (контролирано предприятие), включително по силата на договорно взаимоотношение, при условие че е акционер или съдружник в това предприятие; 3. притежава правото да управлява финансовата и оперативната политика на друго предприятие по силата на договорно взаимоотношение; 4. е акционер или съдружник, притежаващ 20 на сто или повече от правата на глас в друго предприятие (контролирано предприятие) и единствено по силата на упражняване на тези права е назначило повече от половината от членовете на управителния и/или надзорния орган в контролираното предприятие, действащ през отчетния период, по време на предходния отчетен период и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет; консолидиран финансов отчет по изречение първо не се съставя, когато друго предприятие има правата, посочени в т. 1 - 3, по отношение на контролираното предприятие.”

В съответствие с разпоредбите на чл. 38, ал. 1, т.1-3 и ал. 3 от ЗСч годишните и консолидираните финансовите отчети на ЕД със седалище на територията на Страната ще подлежат на независим финансов одит от регистрирани одитори¹¹.

Към ЕД със седалище на територията на Страната приложение ще намери и разпоредбата на чл. 40 от ЗСч, установяваща задължението за обявяване на годишните и консолидираните финансови отчети в Търговския регистър¹².

Във връзка с разглежданата материя, съществено значение за хармонизацията на законодателството на държавите членки има приетия на 19 юни 2002 година от Европейския парламент и Съвета Регламент (ЕО) 1606/2002¹³.

Целта на Регламент (ЕО) 1606/2002 е въвеждането на задължението за прилагане на Международните счетоводни стандарти (*International Accounting Standards (IAS)*), Международните стандарти за финансови отчети (*International Financial Reporting Standards (IFRS)*) и тълкуванията за тяхното прилагане (*SIC - IFRIC interpretations*), изготвени или одобрени от Съвета по международни счетоводни стандарти (*International Accounting Standards Board (IASB)*) при съставянето на консолидираните финансови отчети на публично търгуваните дружества в държавите членки. Независимо от горното, по силата на чл. 5 от същия, на всяка от държавите членки е предоставена възможността да разшири обхвата на приложение на Международните счетоводни стандарти по отношение на годишните финансовите отчети на дружествата, публично търгувани или не¹⁴.

¹¹ Закон за независимия финансов одит (Обн. ДВ. бр.101 от 23 ноември 2001 г.).

¹² По силата на чл. 40 от ЗСч, в срок до 30 юни на следващата година, търговците по смисъла на ТЗ публикуват годишния си финансов отчет и консолидирания си финансов отчет, годишния доклад за дейността и годишния си консолидиран доклад за дейността, приети от общото събрание на съдружниците/акционерите или от съответния орган, чрез заявяване и представяне за обявяването им в Търговския регистър. Годишният финансов отчет на дружество, което изготвя консолидиран финансов отчет, се публикува едновременно с консолидирания финансов отчет на групата и годишните доклади за дейността към тях. Когато годишния и консолидирания финансов отчет подлежат на финансов одит, на обявяване в търговския регистър подлежи и одиторския доклад.

¹³ Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и Съвета от 19 юни 2002 година за прилагането на международните счетоводни стандарти е публикуван в ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр.1.

¹⁴ По силата на чл. 5 от Регламент (ЕО) 1606/2002 „Държавите-членки могат да разрешат или изискат: а) дружествата, посочени в член 4, да подготвят годишните си счетоводни отчети, б) дружествата, различни от тези, посочени в член 4, да подготвят консолидираните си отчети и/или годишните си отчети, съобразно с международните счетоводни стандарти, приети в съответствие с процедурата, уредена в член 6, параграф 2.”

Приложението на международните счетоводни стандарти по отношение на предприятията в Република България е въведено със Закона за изменение и допълнение на Закона за счетоводството (Обн. ДВ бр. 105 от 22 декември 2006 г., в сила от 1.1.2007 година).

По силата на чл.22а от ЗСч международните счетоводни стандарти се прилагат по отношение на годишните финансови отчети на предприятията в Република България, а по отношение на емитентите по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, кредитните институции, застрахователните и инвестиционните предприятия и дружества за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове, то е задължително (чл.22а, ал.2 във връзка с чл. 38, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗСч).

Исключение от принципа на прилагане на международните счетоводни стандарти е установено по отношение на предприятията по чл. 22б от ЗСч¹⁵, които изготвят и представят своите отчети въз основа на националните счетоводни стандарти за малки и средни предприятия. Независимо от горното, те могат да изберат да изготвят и представят годишните си финансови отчети на основата на международните счетоводни стандарти.

Що се отнася до консолидираните и междинните финансови отчети, същите следва да бъдат изготвени въз основа на счетоводните стандарти, приложени по отношение на годишния финансов отчет на предприятието. (чл. 22в от ЗСч.)

¹⁵ Съгласно чл. 22б от ЗСч Чл. 22б. „(1) Годишните финансови отчети се изготвят и представят на базата на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия от предприятията, които най-малко за една от двете предходни години не надвишават показателите на два от следните критерии:

1. балансова стойност на активите към 31 декември - 8 млн. лв.;
2. нетни приходи от продажби за годината - 15 млн. лв.;
3. средна численост на персонала за годината - 250 души.

(2) Новообразуваните предприятия изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия за годината на възникването им и за следващата година.

(3) Националните стандарти за финансови отчети за малки и средни предприятия се приемат от Министерския съвет и са в съответствие с актовете на Европейския съюз и националните особености.

(4) Предприятията по ал. 1 и 2 могат по избор да изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на Международните счетоводни стандарти.

(5) Предприятията, прекратени с ликвидация или с обявяване в несъстоятелност, изготвят и представят годишните си финансови отчети на базата на национален счетоводен стандарт, приет от Министерския съвет.

- (6) Стандартите по алинеи 3 и 5 се обнародват в Държавен вестник.

Не може да не споменем, с оглед значението **й** в процеса на хармонизиране на правото на държавите членки в областта на финансовото отчитане, приетата на 14 юни 2006 година от Европейския парламент и Съвета Директива 2006/46/ЕО¹⁶ за изменение на Директива 78/660/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества, Директива 83/349/ ЕИО на Съвета относно консолидираните счетоводни отчети, Директива 86/635/ ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции и Директива 91/674/ ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия.

Целите, които си поставя разглежданата директива, са: улесняване на презграничното инвестиране, подобряване на съпоставимостта на равнище Европейски съюз и повишаване на общественото доверие във финансовите отчети и доклади чрез подобро и последователно специфично оповестяване на свързаната с тях информация¹⁷.

За постигането на предначертаните цели по насърчаване на процесите на надеждно финансово отчитане в целия Европейски съюз държавите членки следва да предприемат необходимите мерки за въвеждане на колективна отговорност на членовете на ръководните, управителните и надзорните съвети в дружествата по отношение на съставянето и публикуването на годишните счетоводни отчети и годишните отчети в съответствие с разпоредбите на директивите на Общността и международните стандарти, приети въз основа на Регламент 1606/2002.

По отношение на дружествата, чиито ценни книжа са допуснати до търгуване на регулиран пазар, Директивата предвижда задължението за оповестяване на „годишна декларация за корпоративното управление като специфичен и ясно определен раздел на годишния счетоводен отчет“. Декларацията за корпоративно управление следва да съдържа „ключова информация“ относно действително прилаганите практики на корпоративно управление, независимо дали те следват от националното законодателство, на което е подчинено дружеството, или от неговия свободен избор.

¹⁶ Публикувана в ОВ бр. L226 от 16 август 2006 година.

¹⁷ **Предпоставка** 13 от преамбюла на Директива 2006/46/ЕО.

В заключение, директивата разширява обхвата на оповестяваната от дружествата (включително и от тези, които не прилагат международните счетоводни стандарти) информация върху транзакциите със свързани лица, доколкото те са съществени и не са били сключени при нормални пазарни условия. На оповестяване подлежат и стойността на тези транзакции, характера на взаимоотношенията със свързаното лице, както и всяка друга информация, необходима за оценка на финансовото положение на дружеството.

Чл. 5 от Директива 2006/46/ЕО задължава държавите членки, в срок до 5 септември 2008 година да въведат в националното си законодателство съответните закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими за нейното прилагане¹⁸.

С § 5, т.3 на ЗИДЗСч, в „Допълнителните разпоредби” на ЗСч е добавен § 1а, по силата на който: „Този закон въвежда разпоредбите на: 1. Директива 2006/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. за изменение на Директива 78/660/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества, Директива 83/349/ЕИО на Съвета относно консолидираните счетоводни отчети, Директива 86/635/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции и Директива 91/674/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия. 2. Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета.”

3. Данъчен режим на европейското дружество.

Взаимно свързан с изготвянето и приемането на финансовите отчети на ЕД остава въпросът за данъчното третиране и приложимият към ЕД данъчен режим.

Въпросът за промяната на седалището на ЕД неминуемо води след себе си възможността от делокализирането на националните стопански субекти и насочването им към държавите, чието законодателство е по-либерално (основно относно данъчното

третиране на ЮЛ). В тази връзка следва да отбележим, че тенденцията към оразмеряване на привилегиите, предвидени *ab origine* за ЕД в сравнение с националното АД, в процеса на приемане на Регламент 2157/2011 (ЕО)¹⁹ е продиктувана от необходимостта да се избегне използването на този нов институт на общностното право за облагодетелстване на определен кръг лица от занижената строгост на неговата уредба и заобикаляне на разпоредбите на данъчното законодателство, предвидени от законодателствата на отделните държави — членки на ЕО по отношение на дружествата с национален характер²⁰.

Неминуемо тенденцията на делокализиране на предприятията би могла да доведе до конкуренция между държавите членки с оглед на предлагането на по-благоприятно законодателство. Избягването на този процес може да бъде постигнато единствено чрез предприемането на интензивен процес на хармонизиране на националните законодателства, така че в бъдеще да е възможно установяването на седалището и адреса на управление в различни държави членки.

Регламент 2157/2001 (ЕО) не съдържа уредба относно данъчното третиране на европейското дружество. Следователно, по отношение на данъчния режим на ЕД приложение ще намерят разпоредбите на националното законодателство на държавата членка по неговото седалище.

В своето известие Com 582/2001/ЕО от 23 октомври 2001 година, Комисията предлага приемането на две групи мерки по хармонизиране на данъчното право на държавите членки - краткосрочни мерки (“targeted measures”) и средно-дългосрочни мерки (“comprehensive measures”).

С цел осигуряване на навременни мерки в насока на правилното данъчно третиране на ЕД, с Директива 2003/123/ЕО²¹ на Съвета от 22 декември 2003 година е изменена

¹⁸ Обн. ДВ. бр. 69 от 5 август 2008 г., в сила от 5.9.2008 г.

¹⁹ Изменено предложение за Регламент относно устав на ЕД от 1991, ОВ С 176 от 8 юли 1991 г. и предложение за директива относно ролята на работещите в ЕД, ОВ С 138 от 29 май 1991 г.

²⁰ Monti M., *Nizza importante come Schengen, cit.*, стр. 31.

²¹ Публикувана в ОВ L 7, 13.6.2004 година.

Директива 1990/435/ЕИО²² на Съвета от 23 юли 1990 година относно общата система за данъчно облагане на дружества-майки и дъщерни дружества от различни държави членки.

Директива 1990/435/ЕИО въвежда специфични разпоредби на освобождаване от облагане при източника на дивидентите и премахване, чрез отпадане на задължението за данъчно облагане или чрез предоставянето на данъчен кредит, на двойното данъчно облагане на дивидентите в държавата по седалището на бенефициента, при условие че участието на дружеството-майка в дъщерното дружество, разпределящо дивидентите, съответства на минималното процентно съотношение предвидено в самата директива²³.

С Директива 2003/123/ЕО приложението на разпоредбите на Директива 1990/435/ЕИО е разширено и върху европейското дружество.

Ограничение по отношение на предвидените облекчения е предоставеното право на държавите членки да предвидят в националното си законодателство допълнителни условия за освобождаване от облагането на дивидентите, разпределяни от дъщерното дружество в полза на дружеството-майка, като например въвеждането на минимален срок на участието на дружеството-бенефициент.

В същата насока, през декември 2003 година Комисията предлага разширяването на обхвата на приложение на Директива 2003/48/ЕО²⁴ на Съвета от 3 юни 2003 година относно данъчното облагане на доходи от спестявания под формата на лихвени плащания по отношение на европейските дружества. Целта на цитираната Директива е премахването на двойното данъчно облагане на спестявания под формата на лихвени плащания и *royalty*, извършени в една държава членка към бенефициери, които са местни лица за данъчни

²² Публикувана в ОВ L 225, 20.8.1990 г. Директива е изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

²³ Съгласно член 3, параграф 1 от Директива 1990/435/ЕИО: „За целите на прилагането на настоящата директива:

а) статута на дружество-майка се присъжда на всяка дружество на държава-членка, която отговаря на изискванията, предвидени в член 2 и притежава минимум 20% от капитала на дружество на друга държава-членка, която отговаря на същите условия;

подобен статут при същите условия се присъжда и на дружество на държава-членка, която притежава минимум 20% от капитала на дружество от същата държава-членка, притежавана изцяло или частично от място на стопанска дейност на първата дружество, което се намира в друга държава-членка;

от 1 януари 2007 г. минималното участие е 15%;

от 1 януари 2009 г. минималното участие е 10%;

б) „дъщерно дружество“ означава дружество, чиито капитал включва упоменатото в буква а) участие“.

цели в друга държава членка, както и да се даде възможност за ефективното им данъчно облагане в съответствие със законите на последната държава членка.

Едновременно с това, с Директива 2005/19/ЕО²⁵ на Съвета от 17 февруари 2005 година е изменена Директива 90/434/ЕИО²⁶ относно общата система за данъчно облагане, приложима спрямо сливанията, разделянията, прехвърлянията на активи и замените на акции по отношение на дружества от различни държави членки²⁷.

Основна цел на Директива 90/434/ЕИО е премахването на пречките възпрепятстващи реструктурирането на предприятията, чрез въвеждането на подходящи мерки за осигуряване на общ данъчен режим по отношение на трансграничните сливания.

С Директива 2005/19/ЕО в обхвата на Директива 90/434/ЕИО са включени европейското дружество и европейското кооперативно дружество, както и данъчното третиране в случаите на промяна на тяхното седалище от една държава членка в друга. В тази връзка, с оглед на разпоредбите на изменената директива, в случаите на създаване на ЕД чрез сливане, както и на сливане или разделяне на европейско дружеството, капиталовите печалби, изчислени по отношение на разликата между реалната стойност на прехвърлените активи и пасиви и тяхната стойност за данъчни цели не следва да бъдат облагани, при условие че са изпълнени предвидените в нея предпоставки.

Що се отнася до преместването на седалището на ЕД от една държава членка в друга, Директивата предвижда, че то не води до облагане в държавата членка, от която е прехвърлено седалището на капиталовите печалби, изчислени по отношение на разликата между реалната стойност на прехвърлените активи и пасиви и тяхната стойност за данъчни цели, при условие, че същите остават ефективно свързани с мястото на стопанска дейност на европейското дружество в държавата членка по старото седалище и играят роля в генерирането на печалбите или загубите, отчетани за данъчни цели²⁸. Освен това,

²⁴ Публикувана в ОВ L 157, 26.6.2003 г.

²⁵ Публикувана в ОВ L 58, 4 март 2005 година.

²⁶ Публикувана в ОВ L 225, 20 август 1990 година.

²⁷ За повече информация виж: А. Георгиева и Цв. Янкова, "Основни акценти в новия Закон за корпоративното подоходно облагане", Сп. "Финанси и право", бр. 1, 2007 г. и още Велин Филипов "Данъчно третиране в ЕС на преобразуванията на търговски дружества" Сп. "Финанси и право", бр. 8, 2007 г.

²⁸ Чл. 10б от Директива 90/434/ЕИО, въведен с Директива 2005/19/ЕО.

преместването на седалището на ЕД от една държава членка в друга, само по себе си не следва да е основание за облагане на приходите, печалбите или капиталовите печалби на неговите акционери.

Средно- и дългосрочните мерки, предначертани от Комисията в своето Известие COM 582/2001/ЕО, издадено на 23 октомври 2001 година, визират стратегията, която трябва да бъде предприета за премахване на съществуващите в резултат на различията в националното законодателство на държавите членки пречки относно данъчното третиране на ЕД.

В съответствие с приетата стратегия, при определяне на данъчния режим и данъчното третиране на ЕД на ниво Европейски съюз ще следва да се възприеме и прилага един от следните три подхода:

Home State Taxation: При определянето на облагаемата печалба на своите дъщерни дружества, ЕД-майка прилага собственото си данъчно право, независимо че същите имат седалище в друга държава членка.

Common Consolidated Base Taxation: Корпоративната печалба на ЕД се изчислява на консолидирана основа, въз основа на общи за всички държави членки правила. Така определената облагаема печалба се разпределя между заинтересованите държави членки, на основата на предварително определени критерии. Всяка от заинтересованите държави членки запазва свободата си да определи данъчната ставка, с който да обложи съответната част от печалбата.

European Corporate Income Tax: Предвижда въвеждането на територията на Европейския съюз на една обща данъчна ставка за облагане на консолидираната печалба на ЕД, като една част от събраните по този начин приходи ще бъде предназначена за финансиране на бюджета на ЕС, а останалата част ще се разпределя между заинтересованите държави членки, въз основа на предварително определени критерии.

БИБЛИОГРАФИЯ

MONTI M., Nizza importante come Schengen, cit., стр.31.

А. Георгиева и Цв. Янкова, „Основни акценти в новия Закон за корпоративното подоходно облагане“, Сп. „Финанси и право“, бр. 1, 2007 г.

Велин Филипов „Данъчно третиране в ЕС на преобразуванията на търговски дружества“ Сп. „Финанси и право“, бр. 8, 2007 г.

Регламент 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 относно Устава на европейското дружество(SE), (ОВ L294 10.11.2001г.).

Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти Съвета (ОВ L243 11.09.2002г.)

Директива 2001/86/ЕО на Съвета от 8.10.2001г. за допълнение на устава на ЕД по отношение на участието на заетите лица, (ОВ L 294, 10.11.2001 г).

Директива 2006/46/ЕО за изменение на Директива 78/660/ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества, Директива 83/349/ ЕИО на Съвета относно консолидираните счетоводни отчети, Директива 86/635/ ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции и Директива 91/674/ ЕИО на Съвета относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия (ОВ L 226 16.08.2006).

Директива 2005/19/ЕО на Съвета от 17 февруари 2005 година за изменена Директива 90/434/ЕИО относно общата система за данъчно облагане, приложима спрямо сливанията, разделянията, прехвърлянията на активи и замените на акции по отношение на дружества от различни държави-членки (ОВ L 58, 4.3.2005 г.).

Директива 90/434/ЕИО относно общата система за данъчно облагане, приложима спрямо сливанията, разделянията, прехвърлянията на активи и замените на акции по отношение на дружества от различни държави-членки (ОВ L 225, 20.8.1990 г.).

Com 582/2001/ЕО от 23 октомври 2001 година, (<http://eur-lex.europa.eu>)

Законът за счетоводството (Обн. ДВ. бр.98 от 16 ноември 2001 г. и последващи изменения).

Законът за корпоративното подоходно облагане (Обн. ДВ. бр.105 от 22 декември 2006 г. и последващи изменения).

Закон за независимия финансов одит (Обн. ДВ. бр.101 от 23 ноември 2001г.).

Закон за търговския регистър (Обн. ДВ. бр.34 от 25 април 2006 г.и посл.изм.)

Търговски закон (Обн. ДВ. бр.48 от 18 юни 1991 г. и посл. изм.).

**LEGAL ASPECTS OF THE OBLIGATION TO PUBLISH THE
FINANCIAL STATEMENTS OF THE EUROPEAN COMPANY**

Aleksandar Andreev¹

SUMMARY

The present article aims to outline the legal aspects in relation to approving, checking and publishing the European Company annual financial and consolidated statements, and their relevance to the national legislature of the Member State according to the company's registered office. In addition, some of the main aspects in relation to the European Company taxation treatment have been reviewed.

The article thoroughly examines matters related to the European Company financial statements constitution and publication procedures, in accordance with the decrees of Part IV of Regulation 2157/2001, Regulation 1606/2002 and the corresponding Directives, in order to harmonize the Member States' rights about the annual financial and consolidated financial statements of the companies. Special attention is also given to matters referring to constitution and publication of the financial statements of EC with registered offices on the territory of the state, and the ensuing obligations in accordance with the Accountancy Act.

¹ Aleksandar Andreev holds PhD degree in law and is Member of the Law Department of New Bulgarian University.